

 <p>Fylkesmannen i Oslo og Akershus</p>	<h2>SYSTEMREVISJON</h2> <h3>Øvre Romerike Avfallsselskap IKS Miljøstasjon Dal Skog</h3>	<p>RAPPORT NR.:</p> <p>2009.007.R 2009.105.I</p> <p>Dato: 17.12.2009 Saksnr.: 2009/9187</p>
--	---	---

Tillatelse: Utslippstillatelse til Øvre Romerike Avfallsselskap IKS, Miljøstasjon Dal Skog, datert 12.09.08.

Tidsrom for revisjonen: 21. - 22.10.2009

Intervjuet / deltatt under revisjonen: Se vedlegg 1

Fylkesmannens revisjonsgruppe: Anne Stine Zakariassen og Torild K. Halvorsen

Rapportens innhold:

Denne rapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert innen de kontrollerte områdene. Systemrevisjonen omfattet helse-, miljø- og sikkerhetssystemet ved Øvre Romerike Avfallsselskap IKS (ØRAS), Miljøstasjon Dal Skog.

Fylkesmannens revisjon vektla følgende tema:

- Mottakskontroll
- Gass
- Sigevann

Innen hvert hovedtema ble følgende vurdert: Internkontroll, risikovurdering, håndtering av farlig avfall, avviksbehandling og opplæring.

Mottakskontrollen var også tema i den landsdekkende kontrollaksjonen rettet mot deponiene. Kontrollaksjonen er i regi av Statens forurensningstilsyn (SFT). Funnene knyttet til mottakskontrollen ved anlegget inngår i kontrollaksjonen og vil rapporteres inn til SFT.

Rapportens konklusjoner er basert på stikkprøver innenfor de områder som er nevnt ovenfor og informasjon som har vært tilgjengelig for revisjonsgruppen. Det gjøres oppmerksom på at revisjonen inngår som en del av Fylkesmannens arbeid med å håndheve gjeldende krav med hensyn til beskyttelse av det ytre miljø. Revisjonen fokuserte på overholdelse av krav. Rapporten beskriver derfor eventuelle avvik og anmerkninger som ble konstatert under revisjonen. **Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.**

Ved revisjonen avdekket Fylkesmannen **2 avvik**:

- Avvik 1:** Blandet avfall som mottas til sortering inneholder ulovlige avfallsfraksjoner
Avvik 2: Avrenning fra sorteringsområdet for avfall ledes ikke til sigevannssystemet

I tillegg hadde Fylkesmannen **4 anmerkninger** innen temaene nevnt nedenfor:

- Anmerkning 1:** Rutinen for risikovurdering kan forbedres
Anmerkning 2: Avvikssystemet kan forbedres
Anmerkning 3: Det er ingen overvåking av forbrenningstemperaturen i fakkelen
Anmerkning 4: Overvåkningsprogrammet for gass og sigevann er beskrevet i internkontrollen, men er vanskelig å finne frem til

Frist for tilbakemelding for avvikene og kommentarer til anmerkningene er satt til **11.1.2010**.

Utskrevet : 17.12.2009

Anne-Marie Vikla
Fylkesmiljøvernssjef

Are Heden
seksjonssjef

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	4
2	Dokumentunderlag.....	5
3	Omfanget av systemrevisjonen	5
4	Avvik.....	6
5	Anmerkninger	8
6	Gjennomføring.....	9
	VEDLEGG 1: Deltagere ved systemrevisjonen	10
	VEDLEGG 2: Oversikt over dokumentasjon fra bedriften - dokumenter benyttet under revisjonen.....	11
	VEDLEGG 3: Oversikt over gjennomførte verifikasjoner	12
	VEDLEGG 4: Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for ØRAS, Miljøstasjon Dal Skog datert 12.9.2008, punkt 4.4	13

1 Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en revisjon av Miljøstasjon Dal Skog i perioden 21. - 22.10.2009. Et avsluttende møte ble holdt 27.10.2009.

Revisjonen har tatt utgangspunkt i "Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)", forurensningsloven med forskrifter og gjeldende tillatelse fra Fylkesmannen.

Revisjonen inngår som en del av Fylkesmannens arbeid med å håndheve gjeldende krav med hensyn til beskyttelse av det ytre miljø. I tillegg inngår vurderingen av deponienes mottakskontroll i den landsdekkende kontrollaksjonen rettet mot deponiene i regi av Statens forurensningstilsyn (SFT) 2009, og resultatene vil rapporteres inn til SFT.

Revisjonen fokuserer på overholdelse av krav. Rapporten beskriver eventuelle avvik og anmerkninger som ble konstatert under revisjonen. ***Rapporten gir således ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.***

Formålet med revisjonen var å fastslå om aktivitetene stemmer med eller avviker fra myndighetskravene.

Revisjonen var en systematisk granskning av virksomheten for å fastslå om aktivitetene og resultatene

- stemmer overens med det som er planlagt
- om de er effektivt gjennomførte
- om de er hensiktsmessige

Revisjonen ble gjennomført ved granskning av dokumenter, ved intervjuer av relevante personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis.

Rapporten omhandler eventuelle avvik og anmerkninger som er konstatert under revisjonen.

- ✓ **AVVIK** defineres som overtredelse av krav satt i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. (F.eks. overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i denne loven eller utslippstillatelsen).
- ✓ **ANMERKNING** er et forhold som tilsynsetaten mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik. (Dette kan for eksempel være mangler eller svake punkter ved virksomhetens utstyr, styresystemer eller arbeidsmåte).

2 Dokumentunderlag

Utgangspunktet for revisjonen var følgende regelverk og tillatelser:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven).
- Tillatelsen til virksomhet etter forurensningsloven for Miljøstasjon Dal Skog datert 12.9.2008.
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).

Dokumentunderlag for kontrollen var:

- Kopi av dokumenter fra virksomhetens internkontroll utlånt til Fylkesmannen, mottatt på åpningsmøtet 30.9.2009.
- Anleggets årsrapport for 2008 til Fylkesmannen.

Mottatt dokumentasjon fra virksomheten er listet opp i VEDLEGG 2: Oversikt over dokumentasjon fra bedriften - dokumenter benyttet under revisjonen.

3 Omfanget av systemrevisjonen

Revisjonen berørte styringssystemet til Miljøstasjon Dal Skog. Det ble totalt intervjuet sju personer.

Verifikasjoner som ble gjennomført av Fylkesmannen ble gjort i form av samtaler og stikkprøver innenfor områder som angitt i VEDLEGG 3: Oversikt over gjennomførte verifikasjoner.

Revisjonen omfattet Miljøstasjon Dal Skog sine rutiner for planlegging og gjennomføring av mottak av avfall, rutiner for og oppfølging av gassanlegget og rutiner for og oppfølging av sigevann. Videre ble det gjort en vurdering av rapportering og bruk av resultater i beslutninger innenfor selskapet.

Fylkesmannen begrenset revisjonen til å gjelde følgende tema:

- mottakskontroll
- gass
- sigevann

Innen hvert tema ble blant annet internkontroll, opplæring, farlig avfall, risikovurdering med hensyn til ytre miljø og avviksbehandling med korrigerende tiltak vurdert

4 Avvik

Det ble konstatert 2 avvik under revisjonen.

Avvik 1: Blandet avfall som mottas til sortering inneholder ulovlige avfallsfraksjoner

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Øvre Romerike Avfallsselskap IKS, Miljøstasjon Dal Skog datert 12.9.2008, pkt. 4.4.

Punkt 4.4 er gjengitt i vedlegg 4 til denne rapporten.

Kommentarer:

Fylkesmannen observerte at blandet avfall tatt inn til sorteringsplata inneholder ulovlige avfallsfraksjoner, og avfallet burde vært avvist. Det ble opplyst om at avfallet i hovedsak kom fra mobile miljøstasjoner og hytterenasjon. Årsberetningen fra ØRAS viser at det ble registrert 434 avvik på hytterenasjonen i 2008. Dagens system for å hindre at forholdet gjentar seg er ikke godt nok. Ytterligere tiltak må vurderes slik at antall avvik reduseres.

Avvik 2: Avrenning fra sorteringsområdet for avfall ledes ikke til sigevannssystemet

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Øvre Romerike Avfallsselskap IKS, Miljøstasjon Dal Skog datert 12.9.2008, pkt. 4.4, siste avsnitt:

"Sortering skal foregå på fast dekke. Avrenning skal ledes til sigevannssystemet."

Kommentarer:

Under kontrollen kom det frem at avrenning fra området der blant annet blandet avfall sorteres, ikke ledes til sigevannssystemet.

5 Anmerkninger

Følgende forhold mener vi kan forbedres med tanke på ytre miljø:

Anmerkning 1: Rutinen for risikovurdering kan forbedres

Det ble opplyst om at risikovurdering for ytre miljø vil gjøres årlig, men dette er ikke beskrevet i prosedyren for risikovurderinger. I risikovurderingen skal alle aktiviteter som kan medføre forurensning være vurdert. Det er ikke beskrevet om det kan være andre tilfeller der risikovurderinger skal gjennomføres, som for eksempel før igangsetting av nye prosjekter eller endringer på anlegget.

Anmerkning 2: Avvikssystemet kan forbedres

I miljørapporten for 2008 er avviksregistrering beskrevet, denne er ikke i samsvar med prosedyre "Avviksbehandling".

Virksomheten har flere avvikssystem med flere typer registreringsskjema. I prosedyrene var det kun henvist til ett av disse skjemaene.

Avviksskjemaene viser at enkelte avvik gjentar seg og at riktig korrigerende tiltak ikke alltid er funnet. Det er ikke et system for å fange opp gjentakende avvik

Anmerkning 3: Det er ingen overvåking av forbrenningstemperaturen i fakkelen

Anmerkning 4: Overvåkningsprogrammet for gass og sivevann er beskrevet i internkontrollen, men er vanskelig å finne frem til

Virksomheten har en prosedyre for overvåking av gassanlegg og sivevann fra deponiene. Prosedyren henviser til miljørapport for bedriftens påvirkning av det ytre miljø.

I miljørapporten for 2008 er overvåkningsprogrammet for sivevann og grunnvann delvis beskrevet. Det refereres også til basisprogram for sivevann, slam og grunnvann. Dette er beskrevet i prøvetakingsplan, som er referert til i miljørapporten.

I miljørapporten står det også: "Parallelt med programmet tar ØRAS sine egne ansatte ut prøver og analyserer on-site for å justere driften av anlegget.". Dette er en driftsrutine som bør henvises til i prosedyren for overvåking gassanlegg og sivevann fra deponiene. Eksempelvis tas det tas prøver av sivevann før og etter rensing. Denne driftsrutinen kommer lite frem i virksomhetens internkontrollsystem. Der må det også inngå grenseverdier for å sikre at unormale driftsforhold kan rapporteres inn av den som utfører analysen.

6 Gjennomføring

Møter og intervjuer ble gjennomført ved Miljøstasjon Dal Skog. Deltagere ved revisjonen framgår av vedlegg 1.

Formøte ble avholdt 30.9.2009. Hensikten var å avklare det praktiske opplegg og avklare formålet med revisjonen.

Åpningsmøte ble gjennomført ved oppstart av selve revisjonen onsdag 21.10.2009.

Intervjuer og verifikasjoner:

Intervjuer av personell ble foretatt 21.-22.10.2009.

Verifikasjoner ble foretatt 21.-22.10.2009.

Sluttmøte ble avholdt fredag 27.10.2009.

Oppfølging:

Virksomheten plikter å gi tilbakemelding innen **11.1.2010**.

VEDLEGG 1: Deltagere ved systemrevisjonen

Personer fra virksomheten har deltatt på revisjonen framgår av tabellen under. Tilstedeværelse er markert med X.

Navn	Tittel/funksjon	Formøte 30.09.2009	Åpnings- møte 21.10.2009	Intervjuet 21. - 22.10.2009	Sluttmøte 27.10.2009
Jan Haugerud	Ordfører (vara) Nannestad Styreordfører representantskapet		X		
Pål Torneby	Daglig leder	X	X	X	X
Arild Snekkerhaugen	Driftsjef	X	X	X	X
Steffen Skjølås	Verneombud	X			X
Reidar Hansen	Personal, IK-ansvarlig		X	X	X
Kathrine Brannvoll	Regnskapskonsulent, Mottak		X	X	X
Mari Sigvartsen	Arbeidsleder, Farlig avfall		X	X	X
Thomas Paulsen	Fagarbeider, Maskinfører		X	X	X
Steinar Sannerhaugen	Arbeidsleder		delvis	X	X

VEDLEGG 2: Oversikt over dokumentasjon fra bedriften - dokumenter benyttet under revisjonen.

Tillatelse:
Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for ØRAS IKS, Miljøstasjon Dal Skog, datert 12.09.08
Planer, instruks mv:
Organisasjonskart
Miljøpolitikk
Miljømål
2. Liste over prosedyrer/Instruks
Arbeidsinstruks daglig leder
Arbeidsinstruks Personal og informasjonssjef
Arbeidsinstruks arbeidsleder gjenvinningsstasjon
Arbeidsinstruks arbeidsleder teknisk drift
Arbeidsinstruks fagkonsulent kundeservice
Arbeidsinstruks fagkonsulent personal og lønn
Arbeidsinstruks fagkonsulent skole-info
Arbeidsinstruks fagarbeider
Prosedyre nr. 4: Avviksbehandling
Prosedyre nr. 7: Beredskapsplan
Prosedyre nr. 8: Prosedyre mottakskontroll
Prosedyre: Farlig avfall
Prosedyre nr. 19: Organisasjonsplan for brannslukkingsoppgaver
Prosedyre nr. 25: IK-systemrevisjon
Prosedyre nr. 26: Kontroll med olje og bensinutskiller
Prosedyre nr. 28: Risikovurderinger
Prosedyre nr. 32: Prosedyre for overvåking gassanlegg og sigevann fra deponiene
Prosedyre for opplæring og utvikling
Opplæringsplan 2009
Prøvetakingsplan 2009, Miljøkontrollprogram for ØRAS IKS
Rapporter m.v
Utfylte basiskarakteriseringskjema for ØRAS IKS
Kart over avfallsaktivitetene på Miljøstasjon Dal Skog
Situasjonsplan gassanlegg datert 13.10.1997
Kart over sigevannssystemet godkjent av Ullensaker planutvalg 18.10.1994
Risikoanalyse utført 15.10.2008
Oversikt over avvik 2008
Årsberetning 2008
Historikk, korrespondanse
Kontrollrapport nummer 05.001.I.
ØRAS IKS, Miljøstasjon Dal Skog – konsesjonssøknad, 30.04.03, med tilleggsopplysninger datert 21.12.04, 29.04.04 og 27.06.08

VEDLEGG 3: Oversikt over gjennomførte verifikasjoner

- Mottakskontroll i vekta: Visuell kontroll, registreringer, avviksbehandling, basiskarakterisering
- Lossing på deponi: Visuell kontroll, avviksbehandling, basiskarakterisering
- Sortering av blandet avfall: Avviksbehandling, farlig avfall
- Gassanlegg: Kontroll av anlegget, avviksbehandling
- Renseanlegg for sivevann: Vedlikehold, kontroll, loggføringer, prøveuttak, oppbevaring av prøver, analyser, avviksbehandling
- Farlig avfallsmottak: Mottak, registrering, behandling av farlig avfall, avviksbehandling, utfylling og arkivering av deklarasjonsskjema, merking av farlig avfall, opplæring

VEDLEGG 4: Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for ØRAS, Miljøstasjon Dal Skog datert 12.9.2008, punkt 4.4

4.4 Særskilte vilkår for sortering av avfall

Det tillates tatt imot blandet avfall på avfallsanlegget for sortering.

Fraksjoner som kan gjenvinnes skal i størst mulig grad sorteres ut. Mengden restavfall etter sortering skal minimaliseres. Videre må virksomheten medvirke til å etablere formålstjenlige sorteringssystem for sine kunder for å optimalisere mulighetene for materialgjenvinning. Avfall til deponi skal i henhold til § 9-11 i avfallsforskriften tilfredsstille kravene i kapittel 9 vedlegg II.

Følgende fraksjoner er ikke tillatt i container for blandet avfall:

- Elektrisk og elektronisk avfall (EE-avfall)
- Farlig avfall
- Våtorganisk avfall
- Avløpsslam
- Flytende avfall
- Radioaktivt avfall
- Eksplosivt avfall
- Smittefarlig avfall

Anlegget skal ha tilstrekkelige rutiner for mottakskontroll for å hindre innblanding av ulovlig avfall. Dette må kunne dokumenteres. Mottakskontrollen må inkludere visuell kontroll ved lossing. Dersom ulovlig avfall mottas ved anlegget skal dette registreres som et avvik. Det ulovlige avfallet skal videreleveres til et godkjent mottaks- eller behandlingsanlegg for denne typen avfall så snart som mulig. Virksomheten vil da påta seg pliktene både som avfallsprodusent og driftsansvarlig av deponiet.

Anlegget skal ha et aktivt system og rutiner for å hindre at ulovlige fraksjoner som EE-avfall og farlig avfall kommer inn i blandet avfall. Dersom en kunde leverer ulovlige fraksjoner i blandet avfall skal det være system og rutiner som skal hindre at forholdet gjentar seg. Bruk av avviksgebyr kan være ett av flere mulige virkemidler.

Sortering av avfall skal foregå på fast dekke. Avrenning skal ledes til sivevannssystemet. Det skal gjøres tiltak for å hindre flygeavfall og lukt. Container med blandet avfall skal maksimalt lagres i 3 virkedager.